

KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
S H U M E N

**ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”**

**ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ, КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОДЪЛЖАВАЩО
ОБРАЗОВАНИЕ – ВАРНА**

**ОДОБРИЛ,
ДИРЕКТОР: _____**

(проф. д-р Д. Василева)

Катедра: Науки за образованието

ПРОГРАМА

ЗА УСТЕН ИЗПИТ ПО ПЕДАГОГИКА (ТЕОРИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕТО И ДИДАКТИКА)

С ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЕТА ПРОФЕСИОНАЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН

1. Целеполагане в обучението. Технология за операционализация на целите на обучение.
2. Учебно мотивиране на учениците. Дидактически стратегии за учебно мотивиране на учениците.
3. Взаимоотношения между учители и ученици в процеса на обучение. Принципи на хуманните взаимоотношения: свобода, толерантност, справедливост, доверие, дисциплина, отговорност.
4. Индивидуализация и диференциация на обучението. Съществени за обучението индивидуални особености на учениците. Стратегии за диференциране на обучението.
5. Контрол и оценка на учебните постижения на учениците. Форми, методи и стратегии за контрол и оценка на учебните постижения.

6. Интерактивни методи на обучение. Същност, видове и технология на приложение.
7. Възпитание на личността. Същност на възпитанието. Форми, методи и принципи на възпитание.
8. Семейно възпитание. Стиллове на семейно възпитание. Взаимодействие между училището и семейството.
9. Гражданско образование. Интеркултурно образование.
10. Превенция и противодействие на агресията в поведението на учениците.
11. Превенция и противодействие на употребата на психоактивни вещества.
12. Мениджмънт на ученическия клас.
13. Методи за диагностика на индивидуалните особености на учениците – диагностична беседа, психологически тестове и др.
14. Методи за диагностика на социалната среда на учениците – социометричен метод, методи за диагностика на взаимоотношенията в семейството и др.
15. Методи за педагогическа диагностика – диагностика на обучителни трудности, на надарени деца и др.
16. Модели на психологическо консултиране на ученици. Професионално консултиране в училище.
17. Ефективни методически модели в процеса на обучение по психология.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Андреев, М. (2001) Процесът на обучение. Дидактика. С.
2. Андреев, М. (1995) Оценяването в училище. Доцимология. С.
3. Бижков, Г. (1994) Теория и методика на дидактическите тестове. С.
4. Бижков, Г. (1999) Педагогическа диагностика. С.
5. Бижков, Г. (1995) Методология и методи на педагогическите изследвания. С.
6. Бояджиева, Н., Митева, П. (2008) Гняв и агресивно поведение при децата. Превенция, технологии, методи за справяне. С.
7. Диагностика на психичното развитие. (1988) Й. Шванцара (ред.). С.
8. Димитров, Л. и др. (1994) Теория на възпитанието. С.
9. Еликсън, Ф. Л., Р. М. Бел. (1991) Предотвратяване употребата на наркотици от юноши. Педагогика, № 8-9.
10. Енциклопедия по психология (1998) Реймънд Дж. Корсини (ред.). С.

11. Ертелт, Б. - Й., У. Е. Шулц. (2002) Консултиране в образованието и професията. Учебник с практическо приложение. С.
12. Иванов, Ив. (2005) Мениджмънт на ученическия клас. Шумен.
13. Иванов, Ив. (1998) Семейна педагогика. Шумен.
14. Иванов, Ив. (2002) Въпроси на гражданското образование. Шумен.
15. Иванов, Ив. (2000) Интеркултурно образование. Курс лекции. Шумен.
16. Иванов, Ст. (2013) Теория и практика на психологическото консултиране в образованието. С.
17. Колишев, Н. (2013) Педагогическите умения на учителите. Целеполагане в обучението. Книга първа. С.
18. Колишев, Н. (2013) Педагогическите умения на учителите. Стратегии за учебно мотивиране на учениците. Книга втора. С.
19. Колишев, Н. (2013) Педагогическите умения на учителите. Взаимоотношения между учители и ученици в процеса на обучение. Книга трета. С.
20. Колишев, Н. (2014) Педагогическите умения на учителите. Индивидуализация и диференциация на обучението. Книга четвърта. С.
21. Колишев, Н. (2015) Педагогическите умения на учителите. Контрол и оценка на учебните постижения на учениците. Книга седма. С.
22. Колишев, Н. (2015) Педагогическите умения на учителите. Възпитание в процеса на обучение. Книга осма. С.
23. Кори, Дж. (2015) Теория и практика на консултирането и психотерапията. С.
24. Костова, П. (1994) Нови стратегии и подходи за ангажиране на родителите в образователното дело. Стратегии на образователната и научната политика, № 4.
25. Костова, П. (1995) Училището и семейството – партньори във възпитателния процес. Педагогика, № 12.
26. Николова, С. (1995) Взаимоотношения между училището и неговата социална среда. Образование, № 5.
27. Пищалова, М. (1995) Педагогическа технология за интегриране на родителите към училищните ценности. Педагогика, № 12.
28. Образование за демократично гражданство. Книга за учителя (начален курс. (1999) С.

29. Образование за демократично гражданство. Книга за учителя (среден курс). (1999) С.
30. Образование за демократично гражданство. Книга за учителя (горен курс). С.
31. Рудестам, К. (1993) Груповая психотерапия. М.
32. Стоянова, Ф. (1996) Тестология за учители. С.
33. Хостътлър, Дж. (1995) Как да предпазим децата си от наркотиците и алкохола. С.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За придобиване на пета професионално-квалификационна степен кандидатът следва устно да изложи и защити овладените от него основни професионални знания и умения за организация и осъществяване на образователния процес в съответствие със заеманата от него длъжност.

Въпросите се определят от комисията преди изпита. Всеки кандидат изтегля на лотариен принцип тема, която изисква конструиране в момента на план за осъществяване на посочената дейност, характерна за специалиста. При необходимост на кандидатите се предоставят учебни пособия, инструктивен или информативен текст. В изложението се учителят обосновава избраните от него учебни задачи и дейности.

При преценката на отговора на кандидата комисията взема предвид и проявените от него езикова култура (владееене на книжовния български език) и умения за устна комуникация.

Оценката се оформя с точност до 0, 50.